

ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลต์ เพื่อลดความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วย
โรคหลอดเลือดสมอง

ชวลีย์ คงพะจิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

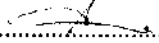
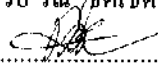
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

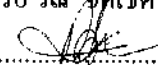
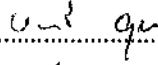
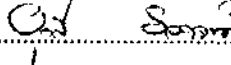
มิถุนายน 2547

ISBN 974-383-806-6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ชลาลัย คงพะจิตร ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิดเชิดวงศ์)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิณี ชิดเชิดวงศ์)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)
 กรรมการ
(นายแพทย์ พงศสิทธิ์ อุดมสัน)
 กรรมการ
(ดร.บุวดี รัชดาภักย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 23 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ วิณี ชิดเชิดวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ นายวิมล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วริยา วชิราวัฒน์ นายแพทย์ ทรงสิทธิ์ อุดมสิน และคุณธีรภรณ์ สุกม่อง นักจิตวิทยาประจำ สถาบันประสาทวิทยา ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ จากการได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้ดูแลผู้ป่วย โรคหลอดเลือดสมอง ในโรงพยาบาลชลบุรี และโรงพยาบาลบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ที่ให้โอกาส เสียสละเวลาและความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้อย่างเต็มที่ ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการและ ท่านรองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลบ้านหมี่ และพยาบาลทุกท่าน ที่กรุณาให้ความ ร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่ง คุณตาคุณยาย คุณพ่อคุณแม่ น้องสาว เพื่อนพินุลวิทยาลัย เพื่อนพยาบาลชลบุรี รุ่น 15 เพื่อนมหาวิทยาลัยบูรพา จิตวิทยาการให้คำปรึกษา ภาคปกติ ปี 2545 คุณอนันต์ศักดิ์ แสงจันทร์ที่ห่วงใยเอาใจใส่และให้กำลังใจตลอดมา รวมทั้งบุคคล อื่นที่มีได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี

ชลาลัย คงพะจิตร

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2547

45910669: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์/ ความเครียด/ ผู้ดูแลผู้ป่วยโรค
หลอดเลือดสมอง

ชลาชัย คงพะจิตร: ผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อลด
ความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (THE EFFECTS OF GESTALT INDIVIDUAL
THERAPY ON STRESS REDUCTION OF STROKE PATIENTS' CAREGIVERS)

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: สมคิด บุญเรือง, ศ.ค., วิณี ชิตเชิดวงศ์, กศ.ม., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ศ.ค.
104 หน้า. ปี พ.ศ.2547. ISBN 974-383-806-6

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตาม
ทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อลดความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้
ในการศึกษา เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่โรงพยาบาลบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
ซึ่งมีคะแนนความเครียดจากแบบสอบถามการรับรู้ความเครียดตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป
จำนวน 12 คนและสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย ได้มาจากการจับคู่ (Match Pairs)
แล้วทำการสลับเข้ากลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 6 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ
โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และแบบวัดการรับรู้ความเครียดของ
โคเฮน (Cohen, 1994) โดยทำการทดลองคนละ 8 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ต่อคน การทดลองแบ่งเป็น
3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ ประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและ
หนึ่งตัวแปรภายในกลุ่มและการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่แบบนิวแมน-คูลส์
(Newman-Keuls)

ผลการศึกษาพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในกลุ่มทดลองมี
คะแนนความเครียดลดลงต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในระยะหลังการ
ทดลองและติดตามผล มีค่าคะแนนความเครียดต่ำกว่า ระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 และในกลุ่มทดลองมีค่าคะแนนความเครียดในระยะหลังการทดลองและระยะ
ติดตามผลไม่แตกต่างกัน

45910669: MAJOR: COUNSELLING PSYCHOLOGY; M.Sc. (COUNSELLING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: GESTALT INDIVIDUAL THERAPY/ STRESS/ STROKE PATIENTS' CAREGIVERS

CHALALAI DONGPACHIT: THE EFFECTS OF GESTALT INDIVIDUAL THERAPY ON STRESS REDUCTION OF STROKE PATIENTS' CAREGIVERS.

THESIS ADVISERS: SOMKID BOONRUANG, Ph.D., VINEE CHITCHUTVONG, M.Ed., PIRAT WONGNAM, Ph.D. 104 P. 2004. ISBN 974-383-806-6

The purpose of this research was to study the effects of gestalt individual therapy on stress reduction of stroke patient's caregiver. The sample consisted of twelve caregivers of stroke patients in Banmi Hospital, Lop Buri Province, who were given the stress test and received mean score above moderate. These caregivers volunteered to join in this research. The sample were received through match-pairs process and were then alternated into the experiment group and the control group, with six members in each. The instrument consisted of the Gestalt individual counseling program and the Perceived Stress Scale of Dr. Sheldon Cohen. The interventions were conducted fifty minutes for each session, eight sessions per person. Data were collected in three phases: pre-test, post-test and follow-up. The data were analyzed by repeated measure analysis of variance; one between subject variable and one within subject variable.

The results revealed that there was a statistical significance in the interaction at .05 level between the method and the duration of the experiment. Stroke patients' caregivers in the experiment group had lower stress than participants in the control group in the post- test and follow- up phases with a statistical significance of .05 level. In the experiment group there was no difference in stress score during in the post- test phases and the follow-up phases.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความเครียด.....	8
โรคหลอดเลือดสมองและผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง.....	18
การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์.....	32
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การดำเนินการทดลอง.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
สรุปผล.....	66
อภิปรายผล.....	66
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
ภาคผนวก ข รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แบบแผนการทดลอง.....	51
2 คะแนนความเครียด ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในกลุ่มทดลองที่ได้รับ การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม.....	54
3 แสดงคะแนนเฉลี่ยและค่าเที่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุมในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยความเครียด ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	58
5 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	60
6 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	61
7 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผลการทดลอง.....	62
8 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ได้รับ การให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์.....	63
9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดเป็นรายคู่ของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลด้วยวิธีการทดสอบแบบ นิวแมน – คูลส์ (Newman-Kculs Method).....	64
10 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาในผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์.....	65

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองกลุ่มควบคุม ในระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	56
2 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดในระยะต่าง ๆ ของการทดลองในกลุ่มของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลตามทฤษฎีเกสตัลท์ และกลุ่มควบคุม.....	57
3 กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองต่อความเครียด.....	59